

Nos a Dydd gan Meira Shakespear

Fuoch chi allan am dro yn y nos erioed?

Pryd? Ble?

Beth welsoch chi? Glywsoch chi rywbeth diddorol?

Naddo? Os felly, beth fydddech chi'n *disgwy* ei weld neu ei glywed – ar wahân i'r lleuad a'r sêr?

Gyda lampau da a goleuadau ymhobman, dydy'r nos fawr o anhawster i ni heddiw, ond roedd pethau'n wahanol gan mlynedd a mwy yn ôl.

Os cewch chi gyfle i wersylla allan yng nghefn gwlad neu fynd am dro ymhell o'r dref, fe fyddwch chi'n dechrau gweld y fath wahaniaeth sydd rhwng nos go iawn a dydd. Dyna pam roedd pobl ers talwm yn arfer trefnu eu diwrnod neu daith er mwyn "cyrraedd adre cyn nos."

Beth ydych chi'n ei hoffi am olau dydd?

A beth am dywyllwch y nos?

Oes rhywbeth dydych chi ddim yn ei hoffi?

Gall pobl *ddewis* mynd allan yn ystod oriau tywyllwch neu gefn dydd golau, ond does gan lawer o greaduriaid fawr o ddewis – ***maen nhw wedi esblygu i hel bwyd ac i gymdeithasu yn y nos***
NEU yn ystod y dydd.

Pam hynny? Pa fantais sydd mewn byw yng ngolau'r haul neu dan gysgodion y nos?

GWAITH I CHI

Yn y tabl ar y dudalen nesaf, mae enwau ugain o greaduriaid gwahanol. Meddylwch yn ofalus am bob un, yna dangoswch pa rai sydd i'w gweld yn y **nos** trwy roi llun **lleuad** yn y blwch gyferbyn â rheiny a llun **haul** wrth ochr y rhai sydd i'w gweld yn y **dydd**.

Mae rhaid wrth dipyn o grafu pen gydag ambell un. Os ydych chi'n gweithio mewn grwpiau, yna gallwch drafod pa ateb i'w ddewis. Os na fedrwch chi benderfynu un ffordd neu'r llall, yna rhowch leuad a haul – bydd hynny'n gywir i rai.

Pam ddewisoch chi fel y gwnaethoch?
Mae angen medru dweud mwy na'ch bod chi eich hun wedi gweld un yn y dydd ac un arall yn y nos. Ceisiwch ddeall **pam** mae'r creadur yn ymddwyn fel y mae ac esbonio hynny i'ch grŵp neu ddosbarth.

ENW .....

Dosbarth ..... Dyddiad .....

	NOS	DYDD
Bele		
Boncath		
Cwningen		
Draenog		
Eos		
Gwennol		
Gwenynen		
Gwiwer		
Gwyfyn		
Iâr fach yr haf		
Llwynog		
Llyffant		
Llygoden		
Malwen		
Mochyn daear		
Neidr		
Troellwr		
Tylluan		
Ysgyfarnog		
Ystlum		

